Pla d'Educació de Ciutat Vella 2013-2018

Edició d'octubre de 2014

BCN

Consorci d'Educació de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

ENS HO MIREM DIFERENT...

PLA D'EDUCACIÓ DE CIUTAT VELLA 2013-2018

La tardor del 2012, el Consorci d'Educació de Barcelona i el Districte de Ciutat Vella, juntament amb l'IMEB, vam iniciar un procés de transformació amb una mirada compartida i diferent.

A

Per aconseguir que Ciutat Vella sigui una opció d'escolarització sòlida i de qualitat:

- MAJOR CONEIXEMENT I INTERCANVI D'INFORMACIÓ
- 1 2 3 COORDINACIÓ A L'HORA DE DETECTAR LES OPORTUNITATS I PRIORITATS
- OPTIMITZAR ELS RECURSOS DISPONIBLES
- PRIORITZAR PROJECTES SINGULARS ALS CENTRES

B

Gràcies a l'experiència i al coneixement compartit del territori:

- 104.442 HABITANTS
- 122 NACIONALITATS (ALTA MOBILITAT DEMOGRÀFICA)
- 4.716 FAMÍLIES
- MÉS DE 200 EQUIPAMENTS I INSTITUCIONS CULTURALS
- MÉS DE 1.000 ENTITATS I INSTITUCIONS
- 49 CENTRES EDUCATIUS

C

Hem desenvolupat un pla que SUMA:

COMPLICITATS + COL·LABORACIONS + ESFORÇOS + VINCLES + CAPITAL SOCIAL + VALOR AFEGIT PÚBLIC

D

Una RUTA amb 5 objectius estratègics, per mirar i treballar tots en la mateixa direcció.

5è DISTRICTE AMB ESTUDIS SUPERIORS

13.500 ALUMNES

1.300 PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ

...PERQUÈ ENTRE TOTHOM FEM DE CIUTAT VELLA UNA ESCOLA

Practiquem allò que és una realitat avui mateix: una concepció educativa compromesa, en codi obert, cooperativa, col·laborativa, en què tots participem de l'educació i on tots tenim un paper rellevant que no podem defugir.

Dia a dia tirem endavant projectes i iniciatives que potencien allò essencialment nostre. És a dir, impulsem i promocionem la riquesa i els recursos singulars i excepcionals de què disposem per enriquir i construir un model capdavanter del qual ens podem sentir orgullosos.

El model educatiu de Ciutat Vella està en permanent connexió amb les realitats de cada barri. Els professionals i la comunitat educativa treballen per superar, reforçar i donar resposta a la diversitat de realitats perquè tothom tingui les mateixes oportunitats.

Promoveu uns barris educadors amb l'objectiu d'estrènyer els lligams, l'orgull i el sentiment de pertinença des de l'arrelament, la vinculació i la identitat amb el territori. Perquè l'escola és una palanca clau per a la inclusió i la participació de tots a la vida de la ciutat.

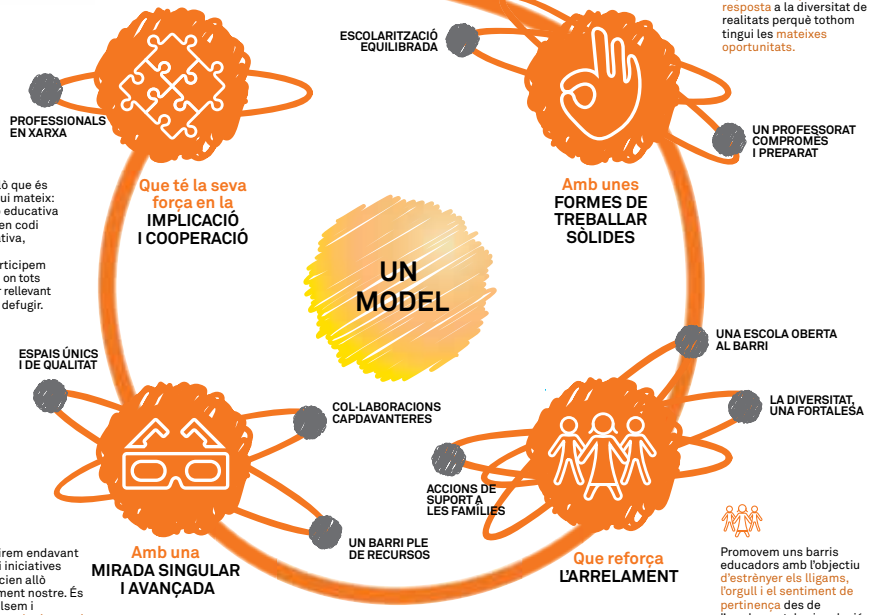

ÍNDEX

1.	Introducció	5
2.	Principis rectors	8
3.	Tasca compartida	9
3.1	Prioritats del Consorci d'Educació en el Pla educatiu	9
3.2	Prioritats del Districte de Ciutat Vella	10
4.	Punts de partida	11
4.1	Ciutat Vella i la seva població	11
4.2	L'elecció de l'entorn educatiu	11
4.3	L'escolarització equilibrada i l'èxit escolar	11
4.4	Absentisme i abandonament prematur	12
4.5	El reforç fora de l'àmbit escolar	12
4.6	La potencialitat de la centralitat del districte	13
4.7	La immersió lingüística més enllà de l'escola, eina de cohesió social	13
4.8	L'eficiència dels recursos públics	13
4.9	El paper de les famílies i les AMPA	13
4.10	El lleure educatiu	14
4.11	Les necessitats socials bàsiques	14
5.	Objectius i línies d'actuació	17
6.	Seguiment i avaluació	26
7.	Comissions de seguiment	27

1.
INTRODUCCIÓ

El Pla d'educació de Ciutat Vella que es desplega en aquest document s'emmarca en el Programa d'actuació municipal 2012-2015 i en el Programa d'actuació del Districte 2012-2015. Concretament, en els eixos estratègics que fan referència a l'educació com a element bàsic per al desenvolupament i la millora de l'eficiència en la provisió de béns i serveis públics.

El pla també es fonamenta en els principis i les actuacions incloses en el Pla per a la reducció del fracàs escolar a Catalunya 2012-2018. Ofensiva de país a favor de l'èxit escolar, impulsat pel Departament d'Ensenyament. Les actuacions incloses en aquest Pla es relacionen especialment amb l'eix 8: Relacions de la comunitat educativa i l'entorn: respostes integrals adequades al context educatiu dels centres. En aquest sentit, el Pla d'educació de Ciutat Vella assumeix i integra objectius i línies d'actuació del Pla educatiu d'entorn del Raval.

Es tracta d'un pla d'educació ajustat a la realitat i amb una capacitat efectiva d'actuació sobre la realitat educativa d'un districte on conviuen 104.000 habitants, 13.500 dels quals són alumnes que s'escolaritzen en 49 centres de tots els diversos nivells educatius. El Programa d'actuació del districte 2012-15 estableix que l'educació i la cultura són la primera prioritat, de manera que, entre altres factors, és aquesta significativa decisió política municipal la que justifica la necessitat de disposar d'un pla d'educació al Districte de Ciutat Vella que sigui el full de ruta i l'eina per fer les accions necessàries en aquest mandat.

El Pla d'educació aposta de manera decisiva per les polítiques de proximitat, i totes les accions s'han de concretar en l'alumnat i les seves famílies, en el professorat i els centres, amb realitzacions molt concretes i mesurables.

L'acció del Districte en educació ha d'estar orientada a garantir l'exercici d'un dret de tothom (educació inclusiva), un dret que no prescriu (educació al llarg de la vida) i que requereix compromís entre institucions i amb la ciutadania (coresponsabilitat en educació).

Per aconseguir-ho és imprescindible treure el màxim partit de la col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona, a través del Districte de Ciutat Vella, i el Consorci d'Educació de Barcelona, partint de la necessària coresponsabilitat interinstitucional en el desenvolupament de les accions que es volen promoure. Aquesta col·laboració permetrà sumar la capacitat de decisió política del Districte a les competències que la Llei de la carta municipal atribueix al Consorci pel que fa a l'educació a la ciutat. Es tracta que l'actuació política i la gestió dels centres, serveis i programes, es complementin per generar un escenari en el qual el conjunt de recursos disponibles en l'àmbit educatiu es posin al servei dels objectius del pla. En aquest sentit, també es compta amb les actuacions que l'Institut d'Educació duu a terme a la ciutat en el marc del compromís de Barcelona com a ciutat educadora.

En termes generals, aquesta suma d'esforços s'ha de dirigir a col·laborar amb els centres, a dur a terme el seu projecte educatiu i coordinar els recursos d'educació que actuen al territori. Cal estar a prop dels centres, mantenir una relació habitual i de confiança amb els equips directius que permeti el coneixement de la feina que es fa i contribuir a fer més viables els propòsits recollits en el seu projecte educatiu. També s'ha d'ajudar les direccions dels centres a remoure els obstacles que troben, analitzar les causes dels problemes i buscar les estratègies més adients perquè els centres superin les possibles dificultats.

A més, cal coordinar els agents i recursos que intervenen en el territori, siguin de la titularitat que siguin, per garantir que actuen al servei d'allò que els centres necessiten per aconseguir el que s'han proposat en el seu projecte. Coordinar els recursos significa, també, adequar les propostes i actuacions dels serveis i programes de tal manera que siguin útils per als centres i que les seves intervencions siguin eficients i oportunes, més enllà dels interessos professionals o de les preferències particulars. Per tant, coordinar significa liderar per aconseguir que tots els recursos disponibles —vinguin d'on vinguin— sumin en una mateixa direcció mitjançant l'impuls d'un treball en xarxa que permeti als centres compartir l'anàlisi de les diverses realitats, conèixer bones pràctiques i avaluar experiències. A més, els centres han de veure com les diverses intervencions d'agents externs s'ordenen i es prioritzen en funció del seu projecte.

Per això, l'acompanyament educatiu, en temps de contenció dels ajuts públics, depèn molt més que en altres moments de la vitalitat dels agents del territori i de la capacitat política de les administracions d'articular-la. La participació constant, permanent i proactiva, també és fonamental per a un territori complex com Ciutat Vella, on les problemàtiques de cada barri tenen espais compartits per treballar-hi conjuntament amb les entitats i les associacions, els equipaments municipals, els sectors i els mateixos veïns.

No es pot oblidar que les accions s'han de dur a terme en un moment de forta incertesa per la situació socioeconòmica que ens envolta. No es tracta només d'una crisi econòmica sinó també d'una crisi de valors en la qual la ciutadania ha perdut confiança en les propostes i les decisions institucionals. Aquesta situació ens exigirà seleccionar la millor manera d'aconseguir els objectius que ens proposem. Sens dubte, caldrà demostrar que és possible obtenir bons resultats amb menys recursos públics. I també, accentuar la transparència en la presa de decisions, en l'assignació dels recursos i en el rendiment de comptes. En aquesta línia, es necessitarà disposar d'informació per mitjà d'un conjunt d'indicadors i valoracions qualitatives que permetran fer el seguiment en termes de gestió per saber si s'estan fent bé les coses i, també, poder-ho explicar als centres i les famílies.

En definitiva, el Pla d'educació de Ciutat Vella està orientat a promoure la millora dels centres per assolir l'èxit escolar i una escolarització més equilibrada, impulsant la participació i coresponsabilització dels diversos agents implicats, enfortint els vincles i el capital social de l'entorn.

Per tot això, volem un pla d'educació:

- Realista, ordenat i que ajudi a prioritzar les actuacions.
- Elaborat a partir del treball en comú, que ens ajudi a compartir l'estratègia i doti de coherència les actuacions de les institucions i els agents educatius.
- Que ens ajudi a construir un relat compartit de l'educació a Ciutat Vella.

2.
PRINCIPIS RECTORS

1. Proximitat i atenció a la diversitat: actuacions planificades, dissenyades, executades i avaluades des del coneixement de les necessitats del territori.

2. Coresponsabilitat i participació: participació entre diverses administracions i agents del territori, com a eina que faciliti més eficàcia en la seva implementació.

3. Transversalitat i integralitat: atenció no només des d'una perspectiva d'educació formal, sinó també des d'una perspectiva educativa global que interrelacioni els diversos àmbits educatius (formals, no formal i informals).

4. Globalitat i normalització: fomentant l'equitat i la igualtat d'oportunitats, i evitant la segregació.

5. Temporalitat dels processos: objectius no només a curt termini, sinó també a mitjà i llarg termini; establir mecanismes d'avaluació tenint en compte aquesta dimensió.

6. Perspectiva proactiva: identificació d'oportunitats d'actuació adreçades a generar nous escenaris de futur, des d'una perspectiva constructiva i una visió estratègica.

3.
TASCA COMPARTIDA

Des de finals del 2012, i durant nou mesos, s'ha estat definint el pla a partir del treball conjunt entre el Consorci d'Educació i el Districte, i amb la col·laboració de l'IMEB. El pla s'ha elaborat partint d'una anàlisi compartida de la realitat educativa del districte, a partir de les dades estadístiques, de les potencialitats, necessitats i problemàtiques de l'educació al districte, tant en l'àmbit formal, com en el no formal.

S'han definit cinc objectius compartits i dinou línies d'actuació que es concreten en diverses actuacions previstes per al curs 2013-2014 i que cada administració haurà de desenvolupar en exercici de les seves competències.

3.1
Prioritats del Consorci d'Educació en el Pla educatiu

El Consorci prioritza l'actuació en el districte de Ciutat Vella, mitjançant la tasca que duu a terme des de les diverses àrees i programes que desenvolupa, però incidint de manera especial en els àmbits següents:

— Suport i acompanyament als centres educatius per a la millora dels seus projectes, de manera que incideixi en la millora de l'èxit educatiu de l'alumnat, amb especial incidència en les actuacions d'atenció a la diversitat i a la mobilitat de l'alumnat del districte.

— Planificar i gestionar l'oferta educativa del districte de manera eficient, que respongui a les necessitats de la població i a una escolarització de proximitat i equilibrada, mitjançant la comissió de garanties d'admissió del districte.

— Augmentar el nivell de població amb estudis postobligatoris, acompanyant la transició dels joves que acaben l'ESO, prioritzant l'orientació per a la definició dels seus itineraris formatius i reduint la taxa d'abandonament prematur.

3.2
Prioritats del Districte de Ciutat Vella

El Districte de Ciutat Vella, i des de la potencialitat que li ofereix la centralitat de la ciutat, amb la presència d'entitats culturals i institucions destacades, els recursos propis dirigits a infants i joves i amb tasca compartida amb altres agents municipals, dóna suport amb actuacions educatives complementàries i des de l'àmbit no formal i en especial en els àmbits següents:

— Donar a conèixer el treball que desenvolupen els centres educatius del districte, les bones pràctiques i els projectes innovadors.

— Coordinar i optimitzar l'oferta educativa complementària pròpia del districte, del teixit associatiu i de les entitats culturals, de manera que sigui més eficient i coherent amb la tasca que desenvolupen els centres educatius, i incideixi en l'èxit educatiu: reforç escolar, immersió lingüística fora de l'horari lectiu, voluntariat per la lectura, activitats extraescolars... amb una especial incidència en la complementació de l'horari compactat dels instituts i en l'impuls de l'oferta de lleure en cap de setmana.

— Garantir la cobertura de les necessitats bàsiques dels infants, per tal d'assegurar-ne el correcte desenvolupament, amb un treball coordinat amb els centres educatius.

— Impulsar la implicació de les famílies com a agents educatius fonamentals, establint continuïtats entre el context familiar i l'escolar, i tenint en compte la diversitat cultural de les famílies del districte.

4.
PUNTS DE PARTIDA

4.1
Ciutat Vella i la seva població

La centralitat de Ciutat Vella comporta una idiosincràsia pròpia també pel que fa a l'educació.

Es constata una alta diversitat de la població en funció dels orígens amb un alt percentatge de població estrangera. I un caràcter dual de la població pel que fa als nivells socioeconòmics, conjuntament amb una població esporàdica, com ara els turistes i estudiants temporals. La població estrangera tendeix a estabilitzar-se, tot i que la renda familiar continua sent baixa.
Un territori de 104.000 habitants, 13.500 dels quals són alumnes que s'escolaritzen en 49 centres.

4.2
L'elecció de l'entorn educatiu

Cal treballar per trencar certs tòpics; tot i la preocupació per l'existència d'un perfil de població del districte que no opta per aquest a l'hora de cercar l'entorn educatiu per als seus fills, es constata que la fidelització de la majoria de la població als centres educatius del districte o a les seves àrees d'influència és elevada, un 86%.
Tot i així, es constata un percentatge baix d'alumnes d'educació infantil que provenen d'escoles bressol del districte. Una eina com la Xarxa 0-18 produeix un bon impacte. Tot i no minvar el dret de les famílies a l'hora de decidir els centres escolars dels seus fills, el repte que es planteja amb el Pla és aconseguir atraure les famílies a través d'una oferta de qualitat.

4.3
L'escolarització equilibrada i l'èxit escolar

Hi ha dos aspectes que tenen un impacte important en la tasca que desenvolupen els centres educatius: la gran diversitat cultural de les famílies, així com l'alt percentatge de mobilitat dels alumnes.
Es creu molt necessari continuar treballant a través de la Comissió de Garanties d'Admissió del districte, com a eina per millorar l'escolarització més equilibrada que permet la normativa pel que fa a la reserva de places per a alumnes amb necessitats educatives específiques.

4.4
Absentisme i abandonament prematur

Un aspecte positiu és la millora en les dades d'absentisme escolar, que s'ha reduït considerablement els últims anys. D'altra banda, tot i que continuen preocupant les dades de desplaçaments temporals de la població, aquestes, fruit de la situació econòmica de les famílies, també han baixat.

Un dels aspectes en els quals cal insistir i dimensionar en la seva mesura és l'abandonament prematur dels estudis. Aquest fet, amb la preocupació de l'atur juvenil, incrementa el percentatge de població adolescent i jove que no fa res. Es valora incorporar en el Pla aspectes de millora en aquest sentit.

El treball de coordinació dels diversos agents que duen a terme informació i orientació i la necessitat de seguiment de molts dels joves, un cop deixen l'escola, es considera una eina imprescindible. El gran repte de la formació professional a la ciutat pot pal·liar diferents necessitats, tant per als mateixos joves, com per al món de l'empresa. Així, doncs, el barri i els diversos agents econòmics del territori poden donar sortida a moltes necessitats d'aquests joves.

Un dels aspectes imprescindibles per reforçar és el paper de les entitats en l'oferta de places de PQPI i també el paper de la formació d'adults, en la seva funció de recuperar alumnes, que retornen a la formació reglada, com a eina educativa i també com a eina de cohesió social.

4.5
El reforç fora de l'àmbit escolar

Pel que fa a l'educació no formal es constata un conjunt de serveis, entitats i associacions ubicades a Ciutat Vella, amb l'objectiu d'un treball socioeducatiu dirigit a infants i joves del districte.

Es valora necessari treballar per complementar l'escola en els aspectes que detectin tutors i mestres de més necessitat. Sovint l'increment de recursos no representa una millora de la qualitat i de l'impacte real en l'èxit escolar dels nois i les noies. Així, per exemple, el reforç escolar, que es pot manifestar en diferents formes i intensitats, cal que sigui concretat i dimensionat amb el vistiplau de l'escola.

El districte pot col·laborar a reforçar el treball educatiu dels alumnes en l'àmbit extraescolar. Així, projectes com el de reforç de la lectura, reforç de la llengua catalana, orientació en la cerca d'informació de suport al currículum, reforç competències TIC, suport a les famílies en la seva funció educativa, serveis d'acollida i mediació als centres... poden ajudar a la millora de la funció educativa de l'escola.

4.6
La potencialitat de la centralitat del districte

D'altra banda, es constata que el conjunt d'institucions, organismes i recursos culturals dels quals disposa Ciutat Vella són poc aprofitats pels alumnes, veïns i veïnes del mateix districte. La gran potencialitat dels recursos existents no sempre està focalitzada al territori i cal buscar estratègies de partenariat, de millora dels plans pedagògics de moltes institucions, per tal que esdevinguin potencial per als centres educatius del districte i serveixin per millorar-los.

4.7
La immersió lingüística més enllà de l'escola, eina de cohesió social

La funció inclusiva que fa l'escola, amb eines com la immersió lingüística, ha de fer-se més clara i més explícita en espais extraescolars. Així, es creu important treballar per la immersió en el lleure socioeducatiu, per complementar la funció de l'escola. L'experiència portada a terme en el marc del Pla educatiu d'entorn del Raval ha de servir per aprofitar allò engegat i millorar els aspectes més dèbils i poder-ho traslladar a tot Ciutat Vella.

4.7
L'eficiència dels recursos públics

El Districte aposta, des de fa temps, per un suport a través de les subvencions a escoles, instituts i AMPA, per tal que disposin de recursos per donar resposta a les necessitats de molts alumnes en activitats tant en el marc de l'escola, com en els espais extraescolars. Pel que fa a les necessitats dels alumnes de material acadèmic, sortides, assistència al teatre, participació en clubs de lectura i tallers de creació de jocs relacionals, formació i pràctica musical i esportiva, a què moltes vegades s'havia donat resposta a través del Pla d'entorn, és ara el Districte qui hi dóna resposta, per a tots els centres de Ciutat Vella. Cal focalitzar les prioritats en la convocatòria de subvencions.

4.8
El paper de les famílies i les AMPA

Cal reforçar i tenir en compte les AMPA pel que fa a la seva funció de detecció de necessitats; alhora també es veu necessari millorar el contingut de molts dels projectes que es plantegen. El Districte pot donar suport a aquesta funció de formació dels projectes de pares i mares, tenint en compte la realitat del districte i treballant per introduir fórmules d'aprenentatge i servei.

4.9
El lleure educatiu

La realitat als instituts de Ciutat Vella i el seu entorn fa que calguin estratègies concretes per donar suport als horaris compactats que són efectius a tots els instituts públics de Ciutat Vella a partir del curs 2013-2014. El Districte, a través del Pla, hi veu una línia d'actuació prioritària per mantenir la cohesió de cada entorn del centre educatiu i per tal que l'opció adreçada als alumnes tingui un contingut educatiu ple, ja sigui a través de les entitats i equipaments de la zona o a través del suport directe als instituts.

Es constaten mancances d'espais de lleure els caps de setmana, períodes vocacionals o per portar a terme activitats de gaudi i de diversió en el temps lliure. Es creu necessari donar suport a projectes de lleure normalitzat, no professionalitzat, gestionat sovint pels mateixos joves. Es considera important que el Districte hi pugui donar suport a través d'espais com el Casal de Joves, les biblioteques o facilitant al màxim aquestes iniciatives.

4.10
Les necessitats socials bàsiques

La realitat familiar i social dels alumnes que pateixen dificultats a Ciutat Vella s'analitza, es valora i s'intenta millorar per mitjà de les comissions socials dels centres educatius. Es tracta d'una eina de treball de coordinació, entre el marc escolar i els serveis socials, que caldria enfortir, millorant-ne i sistematitzant-ne el funcionament per tal de fer-ne un model per a la detecció i prevenció de necessitats socials.

El Raval

	Centre
Escoles bressol	EBM Cadí
	EBM Canigó
	EBM Mont Tàber
Educació Infantil i Primària	Escola Castella
	Escola Collaso i Gil
	Escola Milà i Fontanals
	Escola Rubén Darío
Educació Infantil, Primària i Secundària	Escola Pia Sant Antoni
	Labouré
	Vedruna Àngels
Educació Secundària	Institut Milà i Fontanals
	Institut Miquel Tarradell
	Cintra
Exclusius d'Educació Secundària Postobligatòria	Centre d'Estudis Catalunya
	Stucom
Ensenyaments artístics i de música	EA Escola Massana
	EM Juan Pedro Carrero
	CSM Liceu
	EM Taller de Músics
Escola Oficial d'Idiomes	EOI de Barcelona
Formació de persones adultes	CFA Barri Gòtic
	CFA Maria Rubies

El Barri Gòtic

	Centre
Escoles bressol	EBM Carabassa
Educació Infantil i Primària	Escola Àngel Baixeras
	Escola Drassanes
	Sagrada Família
Educació Infantil, Primària i Secundària	Sant Felip Neri
Ensenyaments artístics i de música	ED Joan Magriña

La Barceloneta

	Centre
Escoles bressol	EBM La Mar
Educació Infantil i Primària	Escola Alexandre Galí
	Escola Mediterrània
Educació Infantil, Primària i Secundària	Sant Joan Baptista
Educació Secundària	Institut Joan Salvat i Papasseit
Exclusius d'Educació Secundària	Institut Narcís Monturiol
	La Salle Barceloneta
Formació de persones adultes	CFA Barceloneta

Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera

	Centre
Escoles bressol	EBM Portal Nou
	EBM Puigmal
Educació Infantil i Primària	Escola Cervantes
	Escola Parc de la Ciutadella
	Escola Pere Vila
Educació Infantil, Primària i Secundària	La Salle Comtal
Educació Secundària	Institut Pau Claris
	Institut Verdaguer
Exclusius d'Educació Secundària	Centre d'Estudis Politècnics
	Institut Bonanova
	Institut Mitjans Audiovisuals
	Escola Tècnico-Professional Xavier
Ensenyaments artístics i de música	EM del Palau
	CPM Liceu
	EM Liceu
Formació de persones adultes	CFA Francesc Layret
	CFA Samuel Sacristán

5. OBJECTIUS I LÍNIES D'ACTUACIÓ

5 objectius, 19 línies d'actuació, 63 accions

Objectiu 1.
Ajudar a contribuir a la millora de la qualitat de l'oferta educativa d'ensenyaments obligatoris i postobligatoris del districte, de manera que incideixi en la millora de l'èxit educatiu de l'alumnat i en la percepció social de la ciutadania.

1.1 ➔ Suport i acompanyament a les actuacions d'atenció a la diversitat, tant pel que fa a les possibilitats que ofereix l'autonomia organitzativa dels centres, com individualment per als alumnes que requereixin atenció específica.

Accions

- ➔ Consolidar l'oferta de tallers per a la diversificació curricular més eficients, per contribuir a la millora de l'atenció a la diversitat. Èxit-2
- ➔ Augmentar l'oferta de tallers "oferta d'oficis a la ciutat" del districte de Ciutat Vella.
- ➔ Impulsar experiències de diversificació curricular oferint estades en empreses a l'alumnat de 15 i 16 anys en risc d'abandonament prematur dels estudis, amb l'objectiu de treballar les competències bàsiques relacionades amb el món laboral, aprofitant les possibilitats que ofereixen els equipaments municipals, i el teixit comercial i de petites empreses del districte.
- ➔ Facilitar l'accés als cursos de català i castellà de l'EOI i els centres de formació d'adults a l'alumnat de llengües no romàniques que estigui cursant estudis postobligatoris per millorar les seves competències lingüístiques.
- ➔ En línia amb el criteri del Departament d'Ensenyament, donar continuïtat a la sisena hora a les escoles del districte, com a mesura educativa complementària específica per afavorir l'assoliment de les competències bàsiques de l'alumnat .
- ➔ Col·laboració dels serveis del districte en la detecció precoç de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, abans del procés de preinscripció de P3, per mitjà dels diversos agents del territori, dels serveis socials i dels serveis especialitzats.
- ➔ Garantir una millora de les instal·lacions de l'Escola Cintra, portant a terme totes les gestions per garantir el sòl i la construcció de la nova escola.

- Garantir els projectes de suport a l'alumnat de cada centre: accions de teatre musical, clubs de lectura, jocs i esport, sortides escolars...

- Millorar equipaments especialitzats d'atenció a la infància: EIPI i Espai Familiar.

1.2 → Detecció i concreció d'un pla d'actuació amb els centres que pels seus resultats en les proves d'avaluació de quart d'ESO i de sisè de primària, per l'alt grau de mobilitat de l'alumnat i pels indicadors del seu entorn, així ho requereixin.

Accions

- Anàlisi detallada de les proves i dels altres factors que incideixen en els resultats de les proves externes, i concreció de l'actuació que cal desenvolupar amb cada centre conjuntament amb la Inspecció.

- Experiència pilot en un dels centres que tenen un índex més alt de mobilitat de l'alumnat.

1.3 → Foment del model de partenariat educatiu amb institucions de referència i serveis especialitzats que incideixin en la millora dels projectes educatius dels centres.

Accions

- Implicació dels CESIRE en la millora dels projectes educatius de les escoles i els instituts i en el treball curricular de la zona.

- Portar a terme les gestions amb les institucions que impulsen projectes "Tàndem", per tal que els centres del districte en siguin els màxims participants.

1.4 → Foment de la cohesió social, mitjançant actuacions que millorin l'escolarització equilibrada als centres educatius del districte i a les àrees d'influència adjacents.

Accions

- Comissió de Garanties d'Admissió de Ciutat Vella, responsable d'aplicar i fer el seguiment de les decisions del CEB sobre l'escolarització equilibrada.

- Especial actuació de la Comissió de Garanties en relació amb les places de reserva dels centres sostinguts amb fons públics per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques, per avançar, així, cap a un repartiment equitatiu dels alumnes nouvinguts per facilitar-ne la incorporació.

- Mesures de planificació que afavoreixin l'escolarització equilibrada .

- Actuacions específiques de coordinació entre primària i secundària, per tal d'assegurar la continuïtat dels itineraris formatius.

1.5 → Revisió de l'oferta educativa del districte i definició de propostes de millora en l'àmbit de l'educació obligatòria i postobligatòria, per adequar els itineraris acadèmics a la realitat i les necessitats de la població escolar del districte.

Accions

- Anàlisi de les necessitats d'escolarització del districte, especialment pel que fa als ensenyaments postobligatoris.

- Estudiar la possibilitat de fer ensenyaments d'especialització que permetin singularitzar la seva oferta vinculats amb oportunitats del territori(ensenyaments nàutics a la Barceloneta).

1.6 → Implementació d'una estratègia comunicativa integral que afavoreixi la millora de la imatge i percepció que té la població de l'oferta escolar del districte, procurant, com a mínim, que s'aproximi a la realitat (trencament de tòpics).

Accions

- Definir una estratègia comunicativa de l'oferta educativa amb un visió global del districte i donant suport a les propostes dels propis centres i les xarxes educatives.

- Execució del pla de comunicació del districte, reforçant i divulgant activitats singulars dels centres i aquelles que contemplen la participació conjuntes de centres educatius del districte.

- Pla de treball amb els representants municipals i els consellers escolars del centre del districte que contribueixin al procés de millorar la imatge de l'oferta educativa i la projecció dels centres a l'entorn.

- Reforçar i divulgar projectes singulars de centres, en el marc del Congrés Internacional de Ciutats Educadores i altres.

1.7 ➔ Divulgació i projecció dels centres a l'entorn. Foment de la participació i implicació de l'alumnat a les entitats i serveis del barri.

Accions

- ➔ Impulsar projectes de servei a la comunitat amb la metodologia aprenentatge-servei amb entitats.
- ➔ Desenvolupament de projectes i programes conjunts amb les biblioteques públiques.
- ➔ Pla de treball amb els representants municipals que contribueixin al procés de millorar la projecció dels centres a l'entorn.
- ➔ Definir accions amb els grans equipaments culturals de ciutat amb els centres escolars.
- ➔ Definir línies de coordinació entre els centres escolars i els tècnics de barri.
- ➔ Creació de comissions de seguiment a cadascun dels barris amb les entitats d'oferta d'activitats complementàries.

Objectiu 2.
Contribuir a augmentar el nivell de població amb estudis postobligatoris, facilitant la reincorporació al sistema educatiu i reduint la taxa d'abandonament prematur.

2.1 ➔ Evitar l'abandonament prematur donant suport i acompanyament en la transició dels joves que acaben l'ESO i comencen els estudis postobligatoris, i especialment els qui necessiten ajut per establir un itinerari que els permeti assolir la qualificació necessària per continuar la seva formació o per accedir al món laboral.

Accions

- ➔ Suport del Pla jove als centres en la transició d'alumnat sense graduar de secundària.
- ➔ Pla específic al districte, per reduir l'abandonament prematur i reconduir a programes formatius els joves de 16 a 18 anys que han deixat el sistema educatiu, reforçant el projecte amb el suport professional.

2.2 ➔ Prioritzar l'orientació i assessorament als centres educatius, amb el suport dels agents del territori, en relació amb els itineraris acadèmics, fomentant, entre altres, la formació de persones adultes, amb la inclusió d'estratègies de nova inserció en el sistema educatiu per a les persones més joves.

Accions

- ➔ Posar en marxa els espais d'orientació dels centres de formació de persones adultes, com a punts que serveixin al professorat, a l'alumnat actual dels centres i als ciutadans que poden buscar recursos per al seu itinerari formatiu i d'inserció, coordinant-se amb el Punt d'Informació Juvenil de Ciutat Vella.
- ➔ Detecció i seguiment dels alumnes joves susceptibles d'arribar a l'Escola d'Adults a través de la coordinació entre els centres educatius, la intervenció d'educadors de carrer i implicació del PIJ de Ciutat Vella.
- ➔ Gestionar, per mitjà del PIJ de Ciutat Vella, les campanyes sobre itineraris acadèmics.

Objectiu 3.
Optimitzar l'oferta educativa complementària existent, de manera que sigui més eficient i coherent amb la tasca que desenvolupen els centres educatius.

3.1 ➔ Donar suport a la complementació de la jornada compactada dels centres de secundària de manera coherent amb els projectes educatius dels centres, promovent la implicació dels equipaments i recursos existents al territori.

Accions

- ➔ A partir dels projectes presentats pels centres, definir les necessitats de complementació de la jornada compactada.
- ➔ Reforçar i donar suport a accions de dinamització socioeducativa que complementin la jornada compactada.
- ➔ Augmentar l'oferta d'activitats i dinamització educativa als patis oberts.
- ➔ Coordinar actuacions del Punt JIP de Ciutat Vella, orientant el servei cap a la jornada compactada.

3.2 ➔ Coordinació i foment d'una millora qualitativa de les actuacions de reforç escolar i activitats complementàries com a instrument d'èxit escolar fora de l'horari lectiu.

Accions

- ➔ Suport educatiu a l'alumnat de secundària per afrontar els exàmens de setembre amb èxit.
- ➔ Definir criteris mínims homogenis i de qualitat dels serveis del reforç de les entitats, de manera que siguin complementaris a la tasca que desenvolupen els centres educatius.
- ➔ Estudiar la possibilitat d'obrir la biblioteca escolar al barri.
- ➔ Definir acords de col·laboració i derivació d'alumnes entre l'escola o institut i les entitats per garantir un reforç escolar.
- ➔ Suport durant l'estiu a l'alumnat i llurs famílies per donar continuïtat a projectes educatius.

3.3 ➔ Promoció i suport del teixit socioeducatiu i suport a les accions d'aquest teixit emmarcades en el pla.

Accions

- ➔ Suport econòmic a les propostes de les entitats socioeducatives i biblioteques públiques fora de l'escola que complementin i estiguin en consonància amb el marc educatiu de l'escola.
- ➔ Complementar l'oferta dels patis oberts.
- ➔ Foment de la lectura: projecte "LECXIT", Espai Multimèdia, clubs de lectura, "Llegir x llegir" a la Barceloneta, Xarxa de lectura del Raval...
- ➔ Reforçar els programes de lleure educatiu de les biblioteques en els períodes vocacionals.

3.4 ➔ Garantir l'ús social del català en les activitats fora de l'escola.

Accions

- ➔ Portar a terme un programa per als agents del territori i els equipaments per augmentar l'ús social del català als espais de fora de l'escola.

3.5 ➔ Promoure i dinamitzar les entitats d'educació del lleure d'oferta normalitzadora per als infants i joves (escoltes, esplais de barri...).

Accions

- ➔ Reconeixement i suport a les entitats de lleure i associacions de joves, i alhora aquelles esportives que tinguin escoles d'esport base.
- ➔ Suport i acompanyament a joves a través del viver de projectes del Casal de Joves.
- ➔ Estudiar la creació d'una Escola municipal de música i d'ensenyaments artístics.
- ➔ Impulsar un pla d'esport escolar com a complement de la tasca educativa.

Objectiu 4.
Donar suport a la funció educativa de les famílies.

4.1 ➔ Informació, promoció i suport a propostes de criança compartida o de ludoteca de petita infància en diferents espais del territori, espais 0-3.

Accions

- ➔ Posada en marxa d'un espai de criança compartida o ludoteca de petita infància per barri.
- ➔ Portar a terme xarxes d'escoles bressol al districte.
- ➔ Nova ubicació de l'Espai Familiar.

4.2 ➔ Fomentar la implicació de les famílies com a agents educatius fonamentals, establint continuïtats entre el context familiar i l'escolar. Enfortint la capacitat de les famílies per acompanyar, estimular i orientar l'èxit educatiu dels fills i filles.

Accions

- ➔ Pla de treball amb els representants municipals que contribueixin al procés de millorar la imatge de l'oferta educativa.
  Nova ubicació de l'Espai Familiar.

- Desenvolupament d'accions formatives, des del Programa de suport educatiu a les famílies, amb una oferta formativa que s'adreça a les famílies dels centres educatius sostinguts amb fons públics (0-18 anys) de Ciutat Vella.

- Programació de sessions d'acompanyament a les famílies els fills de les quals participen en el projecte "Èxit-1 a l'estiu".

- Treball d'acollida i facilitació de la comunicació en la relació escola-família a través d'un apropament cultural al sistema educatiu; projecte "Escoles i família".

4.3 → Promoure el treball en xarxa de la comunitat educativa (AMPA, escoles, entitats, equipaments municipals i altres agents).

Accions

- Impulsar projectes de servei a la comunitat amb metodologia aprenentatge-servei amb entitats i equipaments municipals.

- Seguiment de les subvencions atorgades als projectes educatius de les AMPA, centres i entitats.

- Pla de treball amb els representants municipals als centres del districte.

- Patis escolars oberts al barri.

- Sessions de suport adreçades a les AMPA i els centres educatius.

- Seguiment del projecte XAFIR; millorar l'estratègia d'atenció a la infància i les famílies en risc amb tots els agents implicats a la Xarxa.

Objectiu 5.
Garantir la cobertura de les necessitats bàsiques dels infants i joves, amb la finalitat de millorar-ne el desenvolupament educatiu.

5.1 → Atenció a les necessitats bàsiques d'infants i joves a través de les diverses comissions socials existents.

Accions

- Seguiment del funcionament de les comissions socials i reforç de la seva tasca quan escaigui.

- Gestionar un treball eficient en cada comissió social.

- Establir una comissió social als centres on no n'hi hagi d'establertes.

- Pla de treball amb els representants municipals per a la millora de les comissions socials.

6.
SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El Pla educatiu de Ciutat Vella vol esdevenir, metodològicament, un pla educatiu integral; el marc competencial dels diversos agents que actuen al territori de Ciutat Vella, així com la complexitat que genera la complementació educativa dels diferents nivells, fa necessari acotar, de la manera més eficient possible, la coordinació en la implementació del pla.

Aquesta planificació és per un període quinquennal (2013-2018), ja que es considera un temps adequat per abordar la situació educativa actual sense que, previsiblement, hi hagi canvis significatius en les conclusions de l'anàlisi de la realitat que s'ha dut a terme. Tot i així, cada any s'elaborarà una proposta d'actuacions concretes derivades d'aquesta mateixa planificació i, alhora, adaptades a possibles modificacions de les necessitats i problemàtiques que es vagin detectant. La definició d'accions anuals permet adequar cada any la intervenció en l'educació formal i no formal, en un moment tan canviant.

El seguiment i l'avaluació del pla es liderarà conjuntament entre el Consorci d'Educació i el Districte, amb la participació de l'IMEB, establint diferents nivells de seguiment i coordinació, per assegurar-ne el correcte desenvolupament. Per això ens imposem les funcions següents:

a. Establiment d'espais de coordinació estable entre els diversos responsables educatius, especialment pel que fa a la coordinació de les actuacions del pla.

b. Sistematitzar una observació continuada de la realitat que permeti avaluar i modificar els objectius i les línies d'actuació de manera continuada.

c. Establir mecanismes de coordinació i treball en xarxa entre els diversos agents de l'àmbit educatiu, definint i delimitant competències, funcions i complementarietats.

d. Connexió dels agents educatius que permeti generar activitats conjuntes, compartir bones pràctiques, etcètera.

7.
COMISSIONS DE SEGUIMENT

Es defineixen cinc espais de seguiment amb la implicació dels tres màxims agents.

Espai	Objectiu	Membres
Seguiment institucional	Acord i compromís per l'educació a Ciutat Vella	Direccions polítiques del CEB, l'IMEB i el Districte
Seguiment	Avaluació de la implementació Validació de la proposta d'actuacions anuals	Responsables referents del Districte, CEB i IMEB
Coordinació	Valoració de les actuacions Disseny de la proposta d'actuació anual Coordinació en la implementació d'actuacions concretes	Tècnics referents del Districte, CEB i IMEB
Seguiment territorial: un per cada barri*	Informació, contrast i seguiment de les activitats complementàries d'entorn	Responsables i tècnics referents del Districte, CEB, equipaments municipals i entitats socioeducatives del barri
Seguiment de la comunitat educativa	Informació i seguiment amb la comunitat educativa	Consell Escolar de Districte

***Els espais de seguiment i de coordinació dels barris substituiran la comissió de seguiment del Pla educatiu d'entorn que ha funcionat fins ara al barri del Raval.**

BCN

Pla d'Educació de Ciutat Vella 2013-2018

Edició d'octubre de 2014